

Justitsministeriet
Erhvervsministeriet
Børne- og Undervisningsministeriet
Udenrigsministeriet
Miljø- og Fødevarerministeriet
Kulturministeriet
(Sundheds- og Ældreministeriet)

31. januar 2020

Bilag 1: Kommissorium for arbejdsgruppe 1

Der nedsættes en tværministeriel arbejdsgruppe, der har til formål at forberede et samlet beslutningsoplæg til regeringen angående eventuel regulering af indhold på og ansvar i forhold til sociale medier, som afspejler den betydning, de store sociale medieplatforme har i samfundet i dag.

Baggrund

Indhold på de sociale medier giver jævnligt anledning til stor debat. Samtidig er der stigende fokus på, at sociale medier kan have en række skadevirkninger, f.eks. som følge af fjernelse af brugernes indhold på platformene, spredning af ulovligt og skadeligt indhold og udbredelsen af såkaldt ”fake news”.

Der findes ikke i dag selvstændig regulering vedrørende indhold og ansvar på sociale medier. Sociale medier er ligesom øvrige digitale platforme underlagt e-handelslovens regler. Det følger af e-handelsloven, at platforme ikke har en pligt til at overvåge det indhold, som brugere lægger på platformen, og platforme er som udgangspunkt ikke ansvarlige for brugergenereret indhold, som platformen ikke har kendskab til. Men bliver platformen gjort opmærksom på ulovligt indhold, har de pligt til straks at fjerne det.

Udgangspunktet er, at den person, der uploader materiale på sociale medier, har et ansvar for eventuelt ulovligt indhold, som lægges op. Det vil efter omstændighederne efter straffelovens almindelige regler om medvirken være muligt at holde sociale medier medansvarlige for ulovligt indhold på deres platforme. Ansvarsfritagelsesreglerne i e-handelsloven vil efter omstændighederne ikke være til hinder herfor. Reglerne i e-handelsloven baserer sig på e-handelsdirektivet, der ventes at blive revideret som en del af en europæisk retsakt for digitale tjenester, der forventes fremsat ultimo 2020.

Hertil kommer, at revisionen af direktivet om audiovisuelle medietjenester i 2018 udvidede direktivets anvendelsesområde til som noget nyt at pålægge såkaldte videodelingsplatformstjenester pligt til at træffe en række foranstaltninger til at imødegå skadeligt og ulovligt audiovisuelt indhold på deres tjenester. Lovforslag om implementering af det reviderede direktiv i radio- og fjernsynsloven fremsættes for Folketinget februar I.

Spørgsmålet om reguleringen af indhold på og ansvar i forhold til sociale medier rejser en række principielle spørgsmål, herunder i forhold til ytrings- og informationsfriheden. Det giver endvidere anledning til at overveje balancen mellem på den ene side bekæmpelsen af ulovligt og skadeligt indhold på platformene og på den anden side den mulige begrænsende effekt i forhold til en fri offentlig debat, som de sociale mediers fjernelse af indhold kan have. Det er i den forbindelse vigtigt at skelne mellem indhold, som er ulovligt, og indhold som er skadeligt, da de to kategorier rejser forskellige spørgsmål og kalder på forskellige løsninger.

Ytringsfrihedskommissionen, som skal vurdere ytringsfrihedens rammer og vilkår i Danmark, berører også spørgsmålet om indhold på og ansvar for sociale medier. Kommissionen afslutter efter planen sit arbejde primo 2020. Kommissionen forventes i den forbindelse bl.a. at beskrive gældende ret i forhold til sociale medier, herunder den strafferetlige regulering og reglerne i e-handelsloven, og forholde sig mere generelt til sociale mediers betydning for ytrings- og informationsfriheden. Kommissionen kan komme med generelle anbefalinger, men skal ikke komme med konkrete forslag til ny lovgivning mv. Kommissionens arbejde kan på den baggrund indgå i de videre overvejelser på området.

Spørgsmålet om regulering af indhold på og ansvar i forhold til sociale medier angår desuden erhvervspolitiske hensyn. Sociale medier er blevet en central del af markedet og udgør en vigtig kommunikations- og handelsplatform for danske virksomheder. Sociale medier møder allerede i dag divergerende krav til nedtagning af ulovligt eller skadeligt indhold på tværs af lande i EU, ligesom der særligt er divergerende opfattelse af, hvad der udgør skadeligt indhold i de forskellige EU-lande. Denne stigende fragmentering af regler for håndtering af ulovligt indhold er problematisk, da det kan hæmme vækst og udviklingsmulighederne i det indre marked. Derfor bør der bl.a. tages stilling til om indførelse af national regulering kan forventes at ramme særligt de mindre danske virksomheder.

I forlængelse heraf drøftes mulighederne for at stille medier, tjenesteudbydere eller de enkelte producenter til ansvar og forbedre proceduren for identificering og effektiv nedtagning af ulovligt indhold på EU-plan. EU-Kommissionen forventes at adressere problemerne med ulovligt indhold online og fragmentering af medlemsstaternes lovgivning på området med en kommende europæiske retsakt for digitale tjenester, som fremsættes ultimo 2020.

Arbejdsgruppens opgaver

Arbejdsgruppen har til opgave at afdække de problemstillinger, der knytter sig til sociale medier, og behovet for at indføre ny regulering på området, samt potentielle initiativers forhold til EU-retten. Det forventes, at arbejdsgruppen i den forbindelse vil kunne inddrage Ytringsfrihedskommissionens arbejde. Det forudsættes herudover, at arbejdsgruppen skal inddrage relevante interessenter, både med

hensyn til afdækningen af problemstillinger i relation til sociale medier, og med hensyn til mulige løsningsmodeller og effektiviteten heraf.

I den forbindelse skal Danmarks dialog med de største globale sociale medieplatforme og videodelingstjenester bringes i spil af hensyn til at sikre opmærksomhed på problemstillingen på hovedkvarterniveau i de pågældende virksomheder. Dialogen har til formål at bidrage til indhentning af viden og analyse, som kan informere beslutningsprocessen inden fastlæggelse af politiske positioner og linjen på reguleringsområdet. Fra dansk side kan eksisterende danske eller EU-positioner viderefremmes til teknologivirksomhederne, og der kan opfordres til større opmærksomhed, transparens og samfundsansvar fra platformene på området.

Arbejdsgruppen skal udarbejde et samlet beslutningsoplæg til regeringen med mulige konkrete initiativer og løsningsmodeller på området vedrørende regulering af indhold på og ansvar i forhold til sociale medier, herunder om der skal fastsættes generelle regler om nedtagning af ulovligt indhold.

Arbejdsgruppen skal som led i udviklingen og kvalificeringen af mulige initiativer afsøge:

- Problemernes omfang
- Væsentlige interessenter på området
- Øvrige igangværende initiativer
- Internationale erfaringer og tiltag rettet mod regulering vedrørende indhold og ansvar på sociale medier

Arbejdsgruppen skal koordinere og samtænke sit arbejde med det arbejde, der lægges op til i regi af arbejdsgruppe 2, der skal fokusere på børn og unges færden på nettet og se på mulige tiltag til at sikre børn og unge mod skadeligt indhold på internettet.

Et udspil i regi af Erhvervsministeriet om digital ansvarlighed og timingen af dette udspil, skal ligeledes koordineres og samtænkes med arbejdsgruppens arbejde.

Økonomi

Arbejdsgruppen skal i forbindelse med sin afrapportering til regeringen komme med et skøn over udgifterne til de enkelte elementer, der måtte indgå i et evt. samlet udspil. Der lægges op til, at de konkrete initiativer i regeringsudspillet finansieres inden for de respektive ministeriers egne rammer.

Organisering og tidsplan

Arbejdsgruppen vil bestå af repræsentanter fra Justitsministeriet (formand), Erhvervsministeriet (formand), Kulturministeriet, Udenrigsministeriet, Miljø- og Fødevareministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, og Børne- og

Undervisningsministeriet, Justitsministeriet og Erhvervsministeriet vil sammen varetage formandskabet.

Arbejdsgruppen afrapporterer til regeringen i april 2020 med henblik på fremlæggelse af et regeringsudspil maj 2020.